

ПРАВНА ПОМОЩ

На 13 февруари 2023 г. в зала № 15, „Тържествена“, на Съдебната палата в София бе направен публичен отчет на Националното бюро за правна помощ (НБПП). Председателят на НБПП Наталия Илиева представи годишния доклад на Бюрото, както и резултатите от работата за периода 2019–2022 г. по ангажимента на държавата за осигуряване на ефективен и равен достъп до правосъдие на всички граждани.

В събитието взеха участие вицепрезидентът Илияна Йотова, министърът на правосъдието Крум Зарков, председателят на Висшия адвокатски съвет д-р Ивайло Дерменджиев, председателят на Агенцията за бежанците Мариана Тошева, заместник-омбудсманът и предишен председател на НБПП Елена Чернева, председателят на управителния съвет на Центъра за обучение на адвокати „Кр. Цончев“ доц. д-р Боряна Мусева и др. На форума присъстваха магистрати, представители на адвокатурата и на научната общност.

В приветственото си слово вицепрезидентът Илияна Йотова заяви: „Вашата дейност е мисия, всички, които работят в Бюрото, са медиатори между закона и правата на нуждаещите се. Вие извършвате тънката спойка между социалната политика и правната защита. По-достъпната и навременна правна помощ може да намали бедността и социалното изключване“.

Поздравителни адреси изпратиха председателят на Върховния касационен съд Галина Захарова, председатели на адвокатски колегии от страната, председателят на Асоциацията за жените адвокати Елка Пороминска и др.

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНОТО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Този отчетен доклад е изготвен в изпълнение на чл. 17, т. 6 от Закона за правната помощ. В него се съдържат данни и изводи, свързани с дейността на Националното бюро за правна помощ през отчетната 2022 година, както и целите на бюрото за 2023 година.

Законът за правната помощ (ЗПП) гарантира на гражданите равен достъп до правосъдие в съответствие със стандартите на Европейския съюз.

През отчетната година бяха реализирани много положителни резултати и инициативи.

СТРУКТУРА И АДМИНИСТРАЦИЯ

Структурата, организацията на работа, съставът и функциите на звената в администрацията на НБПП са определени с Правилник за устройството и дейността на Националното бюро за правна помощ (ПУДНБПП).

Щатната численост на персонала на НБПП съгласно ПУДНБПП е 23 щатни бройки.

Политиките и практиките по управление на човешките ресурси в НБПП са съобразени и отговарят на законоустановените изисквания и нормативните актове.

БЮДЖЕТ И МАТЕРИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

I. Отчет във връзка с управлението и отчитането на финансите и бюджета на НБПП

Изпълнение на приходите

По бюджета на НБПП за 2022 година приходи не са планирани.

Изпълнение на разходите

Съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 година и ПМС № 31/17.03.2022 г. планираните разходи по програма „Равен достъп до правосъдие“ са 10 193 600 лева, от които за правна помощ са планирани разходи в размер на 9 357 000 лева.

През 2022 година са извършени корекции по бюджета на НБПП, както следва:

– с писмо рег. № 04-13-201/03.11.2022 г. на основание чл. 110, ал. 3 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), чл. 77, ал. 5, т. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2022 година и чл. 6, ал. 3 от ПМС № 31/17.03.2022 г. е извършена корекция на бюджета на НБПП във връзка с изплатени средства за СБКО към 30.09.2022 година;

– с писмо рег. № 04-13-241/18.12.2022 г. на основание чл. 110, ал. 3 и ал. 10 ЗПФ, чл. 6, ал. 3 от ПМС № 31/17.03.2022 г. е извършена корекция на бюджета на НБПП в увеличените утвърдени разходи по бюджета на НБПП – 315 000 лева, от които в разходите за правна помощ – 300 000 лева, и капиталови разходи – 15 000 лева;

– с писмо рег. № 91-00-290/22.12.2022 г. на основание чл. 110, ал. 3 ЗПФ, чл. 77, ал. 5, т. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 година и чл. 6, ал. 3 от ПМС № 31/17.03.2022 г. е извършена корекция на бюджета на НБПП във връзка с изплатени средства за СБКО към 31.12.2022 година.

За периода от 1.01.2022 до 31.12.2022 година отчетените разходи по бюджета на НБПП са в общ размер от 10 553 186 лева, което представлява 99,77% от утвърдения годишен план – 10 577 490 лева.

Администрираните разходи включват: изплатените **адвокатски възнаграждения за предоставена правна помощ** по реда на глава седма – „Заплащане на правната помощ“, от Закона за правната помощ и изплатените **възнаграждения на адвокатските съвети за осъществената дейност по администриране на правната помощ** по чл. 19 ЗПП и чл. 28 от Наредбата за заплащане на правната помощ. През 2022 година са направени администрирани разходи в размер на 9 681 167 лева – 100,01% изпълнение.

През 2022 година са изплатени адвокатски възнаграждения в размер на **9 396 720 лева** за **29 336 броя** отчети. Изплатените разходи за администриране на правната помощ от адвокатските съвети за 2022 година са в размер на **622 926 лева**. На основание чл. 38, ал. 5 ЗПП се изплащат командировъчни на адвокатите, предоставили правна помощ в други населени места, за 2022 година са изплатени **35 685 лева**. За отчетния период възстановените суми от лицата, получили правна помощ на основание § 7 ДР ЗПП, са в размер на **376 510 лева**.

Със Заповед № 73 от 23.12.2022 г. се определи комисия да извърши пълна инвентаризация на материалните и нематериалните активи на НБПП.

Резултатите от инвентаризацията се отразяват в баланса на НБПП за 2022 година.

През отчетния период продължава изпълнението на проект 9 – „Подобряване на достъпа до правосъдие на лица, живеещи под прага на бедност, със специален фокус върху жени, деца и ромската общност“, финансиран по програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014–2021, като извършените разходи за 2022 година са в размер на 266 110 лева.

II. Отчет на състоянието на системите за управление на човешките ресурси

Политиките и практиките по управление на човешките ресурси в НБПП са съобразени и отговарят на законоустановените изисквания и на нормативните актове.

Щатната численост на персонала на НБПП съгласно ПУДНБПП е 23 щатни бройки, разпределени в обща администрация, включваща дирекция „Административно-финансова“ и специализирана администрация, включваща дирекция „Правна помощ“.

В началото на годината се изготви доклад за състоянието на администрацията за предходната година и се отчете състоянието на административното обслужване на НБПП.

В нормативно определените срокове и в съответствие с разпоредбите на Наредбата за условията и реда за оценяване на изпълнението на служителите в държавната администрация се извърши оценяването за 2021 година, изготвиха се и се съгласуваха индивидуалните работни планове за 2022 година, проведеха се

междинни срещи между оценяващите ръководители и оценяваните служители. Въз основа на получените оценки през 2022 година се повишиха в ранг 5-има държавни служители.

В съответствие с разпоредбите на Закона за държавния служител (ЗДСл) и Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност на държавните служители се проведеха: един конкурс за назначаване на държавен служител в дирекция „Правна помощ“ и една процедура за подбор при мобилност по чл. 81а ЗДСл за преминаване на държавен служител от друга администрация в НБПП, дирекция „Правна помощ“. И двете процедури завършиха с назначения.

В Института по публична администрация се проведеха 10 обучения на служители от НБПП, от тях 8 за професионално развитие – по проект „Дигитална трансформация в обучението – дигитална компетентност и учене“, и две за служебно развитие. Служителите преминаха успешно курсовете за служебно развитие и за усъвършенстване на професионалните им умения и квалификация по теми, свързани с функционалните им задължения.

Проведено беше обучение на осем служители за работа и администриране на Единната електронна система за правна помощ от фирма dWare.

През отчетната година служителите и членовете на НБПП участваха в уъркшоп на тема: „Емоционалната интелигентност – стратегия за ефективна комуникация и решаване на конфликти“.

През 2022 година продължи да действа сключеният договор със служба по трудова медицина съгласно изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ). На основание ЗЗБУТ бяха проведени задължителни медицински прегледи на служителите в бюрото. Проведени бяха 6 обучения, свързани със здравословни и безопасни условия на труд.

III. Отчет на състоянието на системите за финансово управление и контрол

1. Оценка на действащата система за финансово управление и контрол

През отчетния период се прилагаха основните стратегически и оперативни документи, регламентиращи функционирането на НБПП съгласно изискванията на Закона за финансово управление

и контрол в публичния сектор. Постигнати са основните цели на организацията, заложи в Годишния оперативен план. Вътрешните правила и Указанията за определяне на възнагражденията на адвокати, оказали правна помощ, регламентират адекватното функциониране на организацията в дългосрочен план и дават увереност за постигане на поставените цели, както и за законосъобразното изразходване на бюджетните средства.

Ефикасното и ефективно изразходване на бюджетните средства в организацията е регламентирано с Вътрешните правила и процедури за изграждане и функциониране на системите за финансово управление и контрол в НБПП.

Стратегията за управление на риска в НБПП цели прилагането на единен подход за управление на риска.

Управлението на риска включва идентифициране, оценяване, анализ и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигането на мисията и целите на НБПП.

Въведеният процес по мониторинг и докладване включва наблюдение дали рисковият профил (вероятността и влиянието на идентифицираните рискове) се променя и дава увереност на ръководителя, че процесът по управление на риска остава ефективен във времето, и са предприети необходимите действия за намаляване на риска до приемливо за организацията ниво.

Идентифицираният с най-голямо влияние и вероятност риск: **натрупване на задължения към адвокатите и адвокатските съвети поради недостиг на финансов ресурс, не настъпи.**

2. Области на финансовото управление и контрол, в които са предприети действия, насочени към развитие и подобрене

Предприети са действия за системно прилагане на приетите процедури за законосъобразното управление на процесите, свързани с предлаганата правна помощ и нейното заплащане.

За по-голяма яснота прилагаме таблица за движението на адвокатските възнаграждения по адвокатските колегии:

Изплатени адвокатски възнаграждения за предоставена правна помощ през 2022 г. по колегии:

№	Адвокатска колегия	Брой адвокати	Изплатена сума през 2022 г. в лв.	Брой изплатени решения
2828	Благоевград	162	224 930,00	567
2802	Бургас	171	640 970,00	1671
2803	Варна	350	573 850,00	2045
2804	Видин	42	138 740,00	348
2805	Велико Търново	131	236 640,00	816
2806	Враца	74	319 740,00	972
2807	Габрово	58	105 540,00	367
2808	Добрич	79	218 540,00	609
2809	Кърджали	41	61 680,00	228
2810	Кюстендил	93	241 400,00	632
2811	Ловеч	60	244 570,00	835
2812	Монтана	52	165 060,00	494
2813	Пазарджик	92	133 890,00	403
2814	Перник	71	113 350,00	364
2815	Плевен	133	491 270,00	1729
2816	Пловдив	330	719 580,00	1573
2817	Разград	37	149 930,00	422
2818	Русе	121	356 920,00	881
2819	Силистра	44	97 890,00	351
2820	Сливен	109	355 770,00	1004
2821	Смолян	31	36 270,00	100
2822	София	730	2 148 540,00	8116
2823	Стара Загора	173	457 420,00	1262
2824	Търговище	58	98 150,00	294
2825	Хасково	113	324 290,00	933
2826	Шумен	92	282 960,00	784
2827	Ямбол	92	458 830,00	1536
	ОБЩО:	3539	9 396 720,00	29336

Изплатени възнаграждения за администриране на права по помощ в размер на 10% по колегии

№	Адвокатска колегия	Изплатена сума през 2022 г. в лв.
2828	Благоевград	13 815,00
2802	Бургас	43 587,00
2803	Варна	40 807,00
2804	Видин	9995,00
2805	Велико Търново	16 147,00
2806	Враца	20 607,00
2807	Габрово	7226,00
2808	Добрич	13 976,00
2809	Кърджали	4037,00
2810	Кюстендил	15 837,00
2811	Ловеч	17 009,00
2812	Монтана	9510,00
2813	Пазарджик	10 374,00
2814	Перник	7408,00
2815	Плевен	34 817,00
2816	Пловдив	45 031,00
2817	Разград	10 750,00
2818	Русе	23 613,00
2819	Силистра	6416,00
2820	Сливен	24 470,00
2821	Смолян	1860,00
2822	София	134 065,00
2823	Стара Загора	32 712,00
2824	Търговище	7198,00
2825	Хасково	25 549,00
2826	Шумен	16 595,00
2827	Ямбол	29 515,00
	ОБЩО:	622 926,00

Изплатени командировъчни на адвокати за процесуално представителство по колегии

№	Адвокатска колегия	Брой адвокати	Изплатена сума през 2022 г. в лв.	Брой изплатени решения
2828	Благоевград	21	2328,00	40
2802	Бургас	38	6895,70	112
2803	Варна	19	1801,00	48
2804	Видин	7	1254,00	10
2805	Велико Търново	1	216,00	1
2806	Враца	11	1757,48	32
2807	Габрово	6	223,00	7
2808	Добрич	7	714,00	10
2809	Кърджали	2	67,60	2
2810	Кюстендил	23	1246,20	37
2811	Ловеч	20	2176,00	48
2812	Монтана	8	809,45	11
2813	Пазарджик	2	100,00	3
2815	Плевен	14	1113,10	20
2816	Пловдив	14	1255,00	26
2818	Русе	12	1266,00	32
2820	Сливен	9	576,00	11
2821	Смолян	5	314,00	5
2822	София	3	804,95	3
2823	Стара Загора	12	1093,45	23
2825	Хасково	16	1674,00	27
2826	Шумен	3	210,00	6
2827	Ямбол	43	7790,00	275
	ОБЩО:	296	35 684,93	789

3. Възлагане на обществени поръчки

В изпълнение на чл. 25 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, чл. 5 и 6 от Вътрешните правила за реда за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки и извършения анализ на разходите по видове, за 2022 година се установи, че разходите по отделни позиции не надвишават нормативно определените прагове за провеждане на процедури по Закона за обществените поръчки (ЗОП), което не налага провеждане на процедури по ЗОП за 2022 година.

ПРАВНА ПОМОЩ

I. По отношение на нормотворческата дейност на бюрото

През 2022 година работна група, създадена със Заповед на председателя на НБПП № 10 от 8.03.2022 г., изготви предложение за изменение и допълнение на Закона за правната помощ заедно с материалите към същото, а именно Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за правната помощ, Анализ на правната помощ – праг и условия за достъп до правната помощ и качеството на правната помощ, Мотиви към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за правната помощ, Частична предварителна оценка на въздействието и Финансова обосновка.

Народното събрание прие Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за правната помощ и същият бе обнародван в ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., като влезе в сила от 27.12.2022 година.

II. Правна помощ, предоставена по чл. 21 от Закона за правната помощ по видове, както следва:

- Брой решения на председателя на бюрото по чл. 21, т. 1 и 2 ЗПП и чл. 25 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) – **3631, от които 15 решения по международни спорове;**

- Брой решения за процесуално представителство по дела – правна помощ, предоставена по чл. 21, т. 3 ЗПП – **28 683;**

- Правна помощ за представителство на лица, задържани по Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), предоставена по чл. 21, т. 4 ЗПП – издадени **43** решения за заплащане на адвокатско възнаграждение.

III. Правна помощ, предоставена по реда на глава пета „а“ от Закона за правната помощ:

- Консултации по глава пета „а“, раздел I от ЗПП – Национален телефон за правна помощ – **4630.**

- Консултации по глава пета „а“, раздел II от ЗПП – Регионални центрове за консултиране – **436.**

IV. Контрол по предоставянето на правна помощ

Осъществен е контрол върху общо **30 234** отчета – проверени.

От общия брой проверени отчети са изготвени решения, както следва:

- Решения за плащане на правна помощ за консултации на Националния телефон за правна помощ – **327**;
- Решения за плащане на правна помощ за консултации в регионалните центрове за консултиране – **326**;
- Решения за плащане на правна помощ за процесуално представителство по дела – **28 683**;
- Решения за плащане на командировъчни разходи – **789**;
- Отчети, върнати с отказ за плащане – **223**, на обща стойност **57 990 лева**;
- Отчети, върнати като нередовни – **675**.

V. Извършени проверки – планови и по сигнал/жалби

В изпълнение на Заповед № 34/23.05.2022 г., Заповед № 49/29.07.2022 г. и Заповед № 50/29.07.2022 г. на председателя на НБПП са извършени три планови проверки на адвокатските колегии в Пловдив, Търговище и Шумен на дейността им по администриране на правната помощ и изпълнението на задълженията им по чл. 18 от Закона за правната помощ.

VI. Общо и методическо ръководство

В изпълнение на задълженията си по осъществяване на общо и методическо ръководство на дейността по предоставянето на правна помощ НБПП изготви указания, правила и процедури по прилагането на Закона за правната помощ, както следва:

С Решение № 95/07.03.2022 година на НБПП са приети Указания за предоставяне на правна помощ – консултация на лица, пристигащи в Република България от Украйна със статут на временна закрила и отчетна форма.

С Решение № 174/30.03.2022 година на НБПП са приети:

- Указания за оценка на работата на адвокатите, предоставящи правна помощ, и определяне на адвокатското възнаграждение;
- Единни минимални стандарти за качеството на предоставената правна помощ.

С Решение № 175/30.03.2022 година на НБПП са приети Указания за определяне и назначаване на резервни защитници в наказателното производство.

С Решение № 341/02.11.2022 година на НБПП са приети Указания за реда и условията за представителство от адвокат на лица по чл. 25 от Закона за убежището и бежанците и за отчитане и заплащане на осъществената от адвоката дейност.

С Решение № 342/02.11.2022 година на НБПП са приети Указания за реда и условията, при които адвокатите могат да предоставят правни консултации на лица, пострадали от домашно насилие, извън регионалните центрове за консултиране и отчетна форма.

VII. Поддържане на Националния регистър за правна помощ

Към 31.12.2022 година общият брой на адвокатите, вписани в Националния регистър за правна помощ (НРПП), е **6324**.

През 2022 година в НРПП са вписани **238** адвокати.

Общият брой на отписаните адвокати през 2022 година е **222**, от които:

- по лична молба – 100 души;
- поради отписване от адвокатската колегия – 76 души;
- заличени от НРПП поради наложено дисциплинарно наказание по Закона за адвокатурата и/или по реда на Закона за правната помощ – 18 души;
- поради смърт – 28 души.

Налице е устойчива тенденция на нарастване на броя на служебните защитници.

VIII. Процесуално представителство – съдебни производства, по които НБПП е страна

По видове дела:

- граждански производства, образувани по отрицателни установителни искиове, по които НБПП е ответна страна – 30;
- дела, образувани по частни жалби срещу определения на съда, с които съдът се е произнесъл по разноските за правна помощ – 15;
- административни дела – 6.

IX. Конкурси

Със Заповед № 69/07.12.2022 г. на председателя на НБПП е обявен конкурс за избор на трима ромски (правни) медиатори – по един за областите Варна, Велико Търново и Стара Загора, по проект „Подобряване на достъпа до правосъдие на лица, живеещи под прага на бедност, със специален фокус върху жени, деца и ромската общност“, финансиран по програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014–2021.

X. Проведени семинари, обучения и работни срещи от национален характер в областта на правната помощ:

- На 14.05.2022 година бяха проведени работна среща между членовете на НБПП и председатели на адвокатските колегии в страната и техни представители във връзка с въпроси, касаещи правната помощ, и презентация/обучение, свързано с Единната електронна система за правна помощ (ЕЕСПП) на НБПП;
- Обучение на адвокатите от адвокатските колегии в Хасково, Кърджали, Пловдив и София, свързано с ЕЕСПП на НБПП;
- Проведени са 5 обучения и семинари по ЗУБ и по Закона за защита от домашното насилие (ЗЗДН).

XI. Единна електронна система за правна помощ

1. През отчетната година чрез ЕЕСПП на НБПП са постъпили 4146 бр. електронни отчети от адвокати.

2. От месец юни 2022 г. Единната електронна система за правна помощ на НБПП е интегрирана с Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС). Целта на интеграцията на системите е ускоряване на процедурата по предоставяне и отчитане на правната помощ и пълен обмен на документация по електронен път.

3. Извършена е актуализация на Единната електронна система за правна помощ на НБПП, като е добавена Държавната агенция за бежанците. Към системата са се присъединили Регионално-приемателният център, гр. София („Овча купел“ и „Военна рампа“), и Регионално-приемателният център – Харманли.

XII. Проекти

1. В изпълнение на проект „Подобряване на достъпа до правосъдие на лица, живеещи под прага на бедност, със специален

фокус върху жени, деца и ромската общност“, финансиран по програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм 2014–2021, за отчетния период е извършено следното:

1.1. Проведени са работни срещи на местно ниво – Велико Търново, Стара Загора и Варна, по пилотния координационен механизъм за защита на жертви на домашно насилие и насилие, основано на пола.

1.2. Извършен е допълнителен подбор на адвокати от областите Варна, Велико Търново и Стара Загора за работа по проекта, като са одобрени 21 нови адвокати, с които са сключени договори.

1.3. Проведени са срещи с експерти от Норвежката съдебна администрация.

1.4. Със Заповед № 69/07.12.2022 година на председателя на НБПП е обявен конкурс за избор на трима ромски (правни) медиатори – по един за областите Варна, Велико Търново и Стара Загора, по проект „Подобряване на достъпа до правосъдие на лица, живеещи под прага на бедност, със специален фокус върху жени, деца и ромската общност“, финансиран по програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм 2014–2021;

1.5. Проведени са около 2405 консултации в пилотните центрове към адвокатските колегии във Варна, Стара Загора и Велико Търново.

2. Сключено е споразумение за партньорство между НБПП и Държавната агенция за бежанците по донорски проекти за изпълнение на проект № BGNOMEAFFAIRS-1.002-0001-C01 „Повишаване на административния капацитет на компетентните органи в областта на убежището и миграцията“, финансиран по Норвежкия финансов механизъм 2014–2021, програма „Вътрешни работи“. В изпълнение на проекта са изготвени заповеди за екип – технически сътрудници за дейности по управление и изпълнение на проекта и заповед за конкретните функции, задачи и отговорности на технически сътрудник № 1.

XIII. Популяризиране на системата за правна помощ сред гражданите и тяхната информираност за ползването на правна помощ

1. Изготвени са 2000 броя актуални информационни брошури за видовете правна помощ, реда и условията за получаването ѝ

от граждани, като същите са разпространени сред органите от системата за правна помощ.

2. Публикувани са материали в следните електронни издания: **varna24.bg**, **24chasa.bg**, **defakto.bg** и **Radiovelikotarnovo.com**.

3. Във вестник „24 часа“ е публикувано интервю с г-жа Наталия Илиева – председател на НБПП.

4. Интервю по БНР в предаването „Преди всички“ на Силвия Великова с г-жа Наталия Илиева – председател на НБПП.

XIV. Приоритетни цели

Приоритетните цели на НБПП са насочени към: подобряване и облекчаване на достъпа до правна помощ, популяризиране на правната помощ сред гражданите, електронизация на процесите в системата за правна помощ, което ще се постигне чрез:

1. Разширяване на мрежата на регионалните центрове за консултиране към адвокатските колегии в страната;

2. Прилагане на новите видове правна помощ, регламентирани с влезлия в сила от 27.12.2022 г. Закон за изменение и допълнение на Закона за правната помощ;

3. Поддържане на работата на Националния телефон за правна помощ;

4. Повишаване на качеството на правната помощ чрез обучения за специализация и повишаване на квалификацията на адвокатите от Националния регистър за правна помощ;

5. Присъединяване на прокуратурата и на разследващите органи към Единната електронна система за правна помощ.

XV. Изводи

Усилията на екипа на НБПП доведоха до повишаване на контрола и ефективността по предоставяне на правна помощ, постигнатият пълен времеви синхрон между постъпването на отчетите и тяхното изплащане се запази и през отчетната година.

Постигнатият пълен времеви синхрон между постъпването на искане от Държавната агенция за бежанците по чл. 25 от Закона за убежището и бежанците и издаването на решения на председателя на НБПП за представителство на непридружени малолетни/непълнолетни чужденци, търсеци международна закрила, се запази и през 2022 година.

Екипът на НБПП ще продължи да полага усилия за ползотворно сътрудничество с всички заинтересовани от предоставянето на правна помощ институции и организации.

Този доклад е приет на заседание на НБПП, проведено на 25.01.2023 година.

НАТАЛИЯ ИЛИЕВА
председател на НБПП

НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНОТО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ ЗА ПЕРИОДА 2019–2023 ГОДИНА

ПРАВОМОЩИЯ НА НАЦИОНАЛНОТО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ

- Регламентирани в чл. 8 от Закона за правната помощ (ЗПП);
- Лица, на които може да бъде предоставена правна помощ;
- Видове правна помощ.

НАЦИОНАЛЕН РЕГИСТЪР ЗА ПРАВНА ПОМОЩ

- Регламентиран в глава шеста на Закона за правната помощ
- Вписани към момента 6324 адвокати

Година	Вписани адвокати	Отписани адвокати	Дисциплинарно наказани
2022 г.	238	222	18
2021 г.	208	236	8
2020 г.	277	163	7
2019 г.	334	140	15
Общ брой	1057	761	48

**БРОЙ РЕШЕНИЯ И ИЗПЛАТЕНИ СУМИ
ЗА ПЕРИОДА 2019–2022 ГОДИНА**

Адвокатски възнаграждения		
Година	Брой решения	Сума
2022 г.	29 336	9 396 720,00
2021 г.	26 647	7 025 720,00
2020 г.	25 336	6 158 390,00
2019 г.	27 175	6 531 720,00
ОБЩО	108 494	29 112 550,00

**ПРАВНА ПОМОЩ ПО ЧЛ. 25 ОТ ЗАКОНА
ЗА УБЕЖИЩЕТО И БЕЖАНЦИТЕ (ЗУБ)**

- От месец ноември 2020 г. НБПП предоставя правна помощ на непридружени малолетни и непълнолетни чужди граждани;
- Непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, търсещ или получил международна закрила, който се намира на територията на Република България, се представлява в производството по ЗУБ от адвокат, вписан в регистъра за правна помощ на НБПП;
- Правната помощ се допуска по изрично искане, отправено до НБПП от Държавната агенция за бежанците, незабавно.

Година	Брой решения/лица
2022 г.	3631
2021 г.	3718
2020 г.	363
Общо	7712

**НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ПРАВНА ПОМОЩ,
РЕГЛАМЕНТИРАН В ГЛАВА ПЕТА „А“ ОТ ЗПП**

Година	Брой предоставени консултации
2022 г.	4631
2021 г.	5471
2020 г.	3633
2019 г.	2584
Общо	16 319

**РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТРОВЕ ЗА КОНСУЛТИРАНЕ,
РЕГЛАМЕНТИРАНИ В ГЛАВА ПЕТА „А“ ОТ ЗПП**

- София
- Велико Търново
- Стара Загора
- Варна
- Благоевград
- Видин
- Плевен
- Сливен
- Твърдица
- Хасково
- Габрово
- Кърджали
- Пазарджик
- Перник
- Асеновград
- Силистра
- Луковит

Година	Брой решения	Сума
2022 г.	326	11 090,00
2021 г.	263	7 890,00
2020 г.	360	10 800,00
2019 г.	519	15 720,00
Общо	1 468	45 500,00

ПРОЕКТИ

- По проект НОМЕ AMIF AG EMAS 0046 „По-нататъшно укрепване на националния капацитет на Република България в областта на убежището и миграцията“, финансиран от фонд „Убежище, миграция и интеграция“ към Върховния комисариат за бежанците на Организацията на обединените нации, е предоставена правна помощ на 1650 граждани на трети страни;
- По проект „Подобряване на достъпа до правосъдие на лица, живеещи под прага на бедност, със специален фокус върху жени, деца и ромската общност“, финансиран от Норвеж-

кия финансов механизъм, с участие на адвокати от РКЦ при адвокатските колегии – Варна, Стара Загора и Велико Търново, са проведени повече от 3744 консултации;

- Сключено е споразумение за партньорство между НБПП и Държавната агенция за бежанците по донорски проекти за изпълнение на проект № BGHOMEAFFAIRS-1.002-0001-C01 „Повишаване на административния капацитет на компетентните органи в областта на убежището и миграцията“, финансиран по Норвежкия финансов механизъм 2014–2021, програма „Вътрешни работи“.

ПРАВНА ПОМОЩ НА ЛИЦА, ПОСТРАДАЛИ ОТ ДОМАШНО НАСИЛИЕ

- По проект „Подобряване на достъпа до правосъдие на лица, живеещи под прага на бедност, със специален фокус върху жени, деца и ромската общност“ НБПП изпълнява дейност за създаване на координационен механизъм за защита на лица, пострадали от домашно насилие;
- Предоставените консултации на лица, пострадали от домашно насилие, са общо 200, като по отношение на 16 от тях са инициирани производства по Закона за защита от домашното насилие и са издадени заповеди за защита.

ЕДИННА ЕЛЕКТРОННА СИСТЕМА ЗА ПРАВНА ПОМОЩ (ЕЕСПП)

- Регламентирана в чл. 8а от Закона за правната помощ. От 25.03.2021 г. първичната правна помощ НБПП администрира само по електронен път чрез ЕЕСПП;
- От 21.06.2022 г. ЕЕСПП е интегрирана с Единната информационна система на съдилищата, което позволява безхартиен обмен на исканията за определяне на адвокат и уведомителните писма за определения адвокат.

ПОДГОТОВКА НА ЗАКОНОПРОЕКТИ И ДРУГИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

- През 2020 г. е предложен и приет проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за заплащането на правната помощ, свързан със срока за авансово плащане на възложената правна помощ по време на извънредното положение и периода на епидемичните мерки;
- През 2021 г. е изготвен проект за ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за заплащането на правната помощ, свързан с размерите на адвокатските възнаграждения, приет от МС на 01.09.2021 г.;
- През 2022 г. Народното събрание прие Закона за изменение и допълнение на Закона за правната помощ и същият бе обнародван в ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., като влезе в сила от 27.12.2022 г.